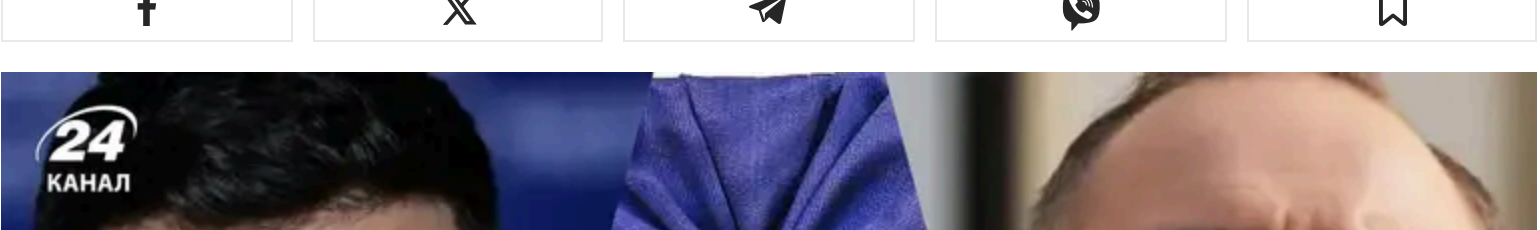

Скандал з позбавленням Зеленського ордена Білого орла: усе, що відомо наразі

Софія Рожик

Між Україною та Польщею напружилися відносини через присвоєння підрозділу ССО імені Героїв УПА. На тлі свого невдоволення польський президент позбавив Володимира Зеленського ордена Білого орла.

- 1. Що відомо про позбавлення нагороди?
- 2. Що сталося потім?
- 3. Яка реакували в Україні?
- 4. Як реагували інші польські політики на скандал?
- 5. Що кажуть експерти?

Усе, що відомо про цей скандал наразі, реакції українських та польських політиків, розповідає 24 Канал.

Дивіться також: [Навроцький назвав Україну в ЄС загрозою для польських фермерів](#)

Що відомо про позбавлення нагороди?

Зеленський був нагороджений найвищою державною відзнакою Польщі орденом Білого Орла ще 5 квітня 2023 року. Її вручив тодішній польський президент Анджеј Дуда під час візиту українського лідера до Варшави.

Але нинішній президент Польщі Кароль Nawrockий вирішив її забрати, критикуючи рішення Зеленського присвоїти одному з українських підрозділів почесне найменування на честь Героїв УПА. Nawrockий назвав це додатковим аргументом для російської пропаганди.

24 Канал → у WhatsApp Підпишіться, щоб не загубити і читати перевірені новини Додати

8 червня у Польщі відбулося засідання капітули ордена, під час якого розглядалося питання щодо відзнаки. Nawrockому передали висновок для прийняття остаточного рішення.

Згодом польські ЗМІ почали писати, що в оточенні польського президента розглядають паузу у декілька днів в ухваленні рішення, щоб дати можливість Україні відреагувати на ситуацію.

Ключовою умовою, яка могла б вплинути на рішення Nawrockого, у Варшаві називали зміну назви одного підрозділу.

Попри це, уже 19 червня президент Польщі забрав у Володимира Зеленського орден Білого Орла.

У польсько-українських відносинах є межі, які не можна перетинати... Ми не можемо забути нашу історію. Ми не можемо відмовитися від нашої пам'яті та від гідності наших жертв. Саме так ми розуміємо наш обов'язок перед тими, хто більше не може говорити сам за себе. Саме так ми розуміємо значення Ордена Білого Орла, — зазначив Nawrockий.

Водночас він заявив, що рішення "не спрямоване проти української нації та не означає зміни стратегічного напрямку політики безпеки Польщі". Також, за його словами, нічого не змінилося в польській політиці підтримці України в боротьбі з Росією.

Що сталося потім?

Опися оголошення рішення Nawrockого щодо Зеленського низка українських посадовців вирішили відмовитися й від своїх польських нагород.

Так, глава МЗС України Андрій Сибіга заявив, що не бачить можливості зберігати надану йому у жовтні 2022 року високу державну нагороду Республіки Польща — Командорський хрест із зіркою Ордена "За заслуги перед Польщею". Невдовзі він поверне його Польщі.

Сибіга назвав рішення позбавити президента України ордена Білого орла "стратегічною помилкою", від якої виграє лише Москва.

Нам шкода, що емоції взяли гору в Варшаві та змусили польських політиків іти на невиправдані, інтуїтивні та зневажливі кроки в бік навіть не Президента Зеленського, а насамперед Української держави. Справа не в орденах, а в ставленні. Ми завжди виступали за підхід взаємної поваги — навіть коли йдеться про складні та проблемні теми. А це передбачає, що ми поважаємо рішення одні інших навіть тоді, коли не погоджуємося з ними. "Погоджуємося не погоджуватися" як-то кажуть. Ми ніколи не хотили цього конфлікту. Натомість протягом півтора року активно працювали над врегулюванням суперечностей, деполітизацією історичних питань, розблокуванням фахової, наукової роботи, пошуково-експлуатаційних робіт і перемовинах на запит польської сторони, відчовлення діяльності Конгресу істориків, — написав Біданов.

Глава МЗС наголосив, що жоден президент іншої країни не буде диктувати нам нашу історію.

Керівник Офісу Президента Кирило Біданов теж заявив, що відмовляється від Золотого офіцерського хреста ордена "За заслуги перед Польщею", яким його нагородив у 2025 році польський президент.

Рішення Польщі він назвав "недружнім актом" і додав, що Україна дасть оцінку цій події, а ще — продовжить битися, захищаючи всю Європу, зокрема самих поляків.

Безумовно, це подарунок для московського агресора, який той обов'язково використе проти обох наших країн. Наші народи мають давні взаємини й різні сторінки історії — як героїчні, так і трагічні. Однак це має бути приводом для глибокого осмислення, а не груків політичних спекуляцій. Україна не вказує жодному іншому народові, як вчити його історію. Тож і ми залишаємо за собою справедливе право на власну національну пам'ять та гідність, — написав Біданов.

Він зауважив, що Україна завжди пам'ятатиме "неймовірний порив польського народу" та його допомогу із перших днів повномасштабної війни. Поляки теж є серед загиблих на війні від рук Росії.

Дії Nawrockого також залишаться у пам'яті.

"Хіба що вистачить мудрості припинити члїпатися до назв українських військових частин і зосередитися на підтримці війська, яке тримає найбільший фронт у Європі з часів Другої світової війни та власною кров'ю виграє для всього цивілізованого світу час на підготовку до непростих викликів майбутнього", — підсумував Садовий.

Як реагували в Україні?

В МЗС України закликали шукати шляхи до об'єднання та не давати можливості російській пропаганді розхитувати відносини між країнами.

Уже відбулася низка пошуково-експлуатаційних робіт та перепохонань з дотриманням християнських традицій. Також зараз, навіть попри загострення, триває чергова пошукова робота на території колишнього села Гута-Пеняцька на Львівщині.

Звісно, ми розуміємо, що зараз є загострення. Знову пішов контекст історичних дебатів. Але хочуть звернути увагу, що за останні півтора року проведено колосальну роботу, аби знайти порозуміння навіть з найскладніших питань історичного минулого. Цю роботу розблокували міністр Андрій Сибіга та Радослав Сікорський ще наприкінці 2024 року, — зауважував Тихий.

А експлава МЗС Кулеба уже після оприлюднення рішення зазначив:

Не тих б'єш, Nawrockий. Рейтинг і неавайсть до українців засліпное очі, якими треба бачити реальну загрозу для Польщі. Але з нею воює Україна, а не президент Nawrockий. Українці, зберігаймо спокій. На все свій час.

Одразу послїдувала реакція Центру протидії дезінформації при РНБО.

Глава ЦПД Коваленко зауважив, що використання історичної травми як інструменту внутрішньої політики — рудше ознака слабкості позиції, ніж принциповості.

"Шкода, що такої принциповості не було проявлено щодо Смоленської трагедії. Історія все розсудить", — додав він.

Ще раніше міський голова Львова Садовий зазначав, що Володимир Зеленський, приймаючи найвищу державну нагороду Польщі з рук Анджея Дуди, заявив, що приймає її від імені українського народу та українського війська.

Цікаво буде подивитися, як пан Nawrockий іхатиме забирати цю нагороду в українських військових. Наразі він, наскільки відомо, не наважувався перетинати український кордон. Війна проявляє всіх і тих, хто безпосередньо в ній, і тих, хто спостерігає збоку, — писав Садовий.

Він зауважив, що Україна завжди пам'ятатиме "неймовірний порив польського народу" та його допомогу із перших днів повномасштабної війни. Поляки теж є серед загиблих на війні від рук Росії.

Дії Nawrockого також залишаться у пам'яті.

"Хіба що вистачить мудрості припинити члїпатися до назв українських військових частин і зосередитися на підтримці війська, яке тримає найбільший фронт у Європі з часів Другої світової війни та власною кров'ю виграє для всього цивілізованого світу час на підготовку до непростих викликів майбутнього", — підсумував Садовий.

Як реагували інші польські політики на скандал?

Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск ще раніше закликав обидві сторони зберігати спокій та не вдаватися до "ескалації".

Якщо ми будемо сваритися через минуле, хтось інший виграє майбутнє. Президент України має нарешті це зрозуміти. Поляки також. Поки не пізно, — писав він у соцмережі X раніше.

А уже 19 червня після оприлюднення рішення він додав:

Конфлікт між Польщею та Україною подобається Путїну та шоку наших союзників. Завдання президентів Зеленського та Nawrockого — пом'якшувати емоції, а не розпалювати напруженість. Лінія фронту лежить деінде.

Тим часом Марцін Пшидач, голова Бюро міжнародної політики, заявив, що Зеленський повинен зателефонувати Карлому Nawrockому та попросити вибачення.

На його думку, рішення Зеленського нібито може бути пов'язане із запланованими виборами в Україні та бажанням українського президента побудувати власний політичний нарратив, а також "розділити польську політичну сцену".

На тлі скандалу Пшидач навіть прогнозує, що "певні елементи можна змінити" в допомозі Україні, тобто зменшити її. А це — запропонував повернутися до законопроекту Nawrockого про покарання за "пропаганду бандеризму", який у 2025 році не підтримав Сейм.

Рішення української сторони про надання військовим підрозділам звання "Героїв УПА", а по сути — бандитів під протроном УПА, є в Польщі неприйнятним. Це викликало загальне обурення. Звідси й анонс конкретних кроків з боку пана президента, — казав він.

А от експрезидент Анджеј Дуда, який і вручав нагороду, заявив, що це було "в інший час і за інших умов".

Він додав, що відтоді змінилися як обставини, так і поведінка українського лідера.

Звісно, президент (Nawrockий — 24 Канал) викладав думку капітули й, без сумніву, ухвалюючи рішення, врахує всі обставини та факти. А вони різні — не всі пам'ятаються, не всі широко відомі й не всі помітні в нинішній атмосфері, — зазначав Дуда раніше.

Тим часом Радослав Сікорський пропонував почати позбавлення ордена Білого Орла не з президента України. Так, міністр закордонних справ Польщі навів приклади, коли нагороду вручали обурливим історичним постатям.

Серед них — російська імператриця Катерина II, польський диктатор Королівства Італія з 1922 по 1943 роки Беніто Муссолїні та польський політик, міністр оборони (2015 — 2018) Антонїй Мацєрвич.

Колішній глава Міністерства закордонних справ Польщі Яцек Чапутович зауважує, що дії Nawrockого негативно впливають на міжнародний імідж Польщі та завдають шкоди її народові.

Що кажуть експерти?

Кандидат політичних наук, директор East European Council Антон Найчук в ексклюзивній колонії для 24 Каналу зауважує, що тема історії України в черговий раз стала об'єктом політизації, яка набуватиме дедалі більших масштабів з наблизненням виборів до польського парламенту восени 2027 року.

У виграші у цій ситуації лиш Росія. Під власні цілі цю ситуацію вже активно використовували агенти впливу російської пропаганди у Польщі.

Зокрема, представники партії "Конфедерація корони польської" закликають припинити допомогу Україні під тандемі російських політиків: "Україна втягує Польщу у війну, яка не потрібна полякам".

А Вадим Денисенко, керівник аналітичного центру "Ділова столиця", виділив 5 причин скандалу. Одні із них — багаторічна кампанія "Волинська різня", яку започаткував ще в часи Липовича Вадим Колісникенко. За останні 14 років ця історія вийшла за межі історичного дискурсу і стала одним з ключових нарративів польського ресентименту.

Довідково. Ресентимент — це стан глибокої образи, заздрості та прихованої ворожості, який виникає через відчуття власного безсилля. Людина постійно подумки повертається до своїх невдач і звинувачує в них когось іншого.

Ще одна причина — відносно невелика частина польського суспільства не має бажання визнавати українців рівними собі.

А політолог Володимир Фесенко розповів 24 Каналу, що уся історія довкола присвоєння почесного найменування "Імені Героїв УПА" та Волинської трагедії здатна вдарити по відносинах України та Польщі. Тут важливо діяти мудро.

Тож, на його думку, ситуація довкола УПА та Волинської трагедії — лише спеціаль для жорсткої критики України. Основна проблема — негативне ставлення значної частини польського суспільства до українських мігрантів.

Тим часом засновник аналітичної платформи Resurgam Дмитро Корнієнко наголосив, що Україна проводить свою політику національної пам'яті. Їй важливо мати власних героїв та історичних постатей. І Польщі це ніяк не стосується.

Пов'язані теми:

Кароль Nawrockий	Скандал	Володимир Зеленський	Новини Польщі
----------------------------------	-------------------------	--------------------------------------	-------------------------------

Всі новини	Війна Росії з Україною	Мобілізація в Україні	Новини економіки
Головні новини	Ракети обстріли	Збільшення з військової служби	Ціна нафти
Новини України	Карта бойових дій	Мобілізація 50+	Курси валют
Прямий ефір	Мерні переговори	Мобілізація міно	Фінансові новини
Відеоновини	Політряна тривога в Україні	Контракт для 18-24-річних	Тарифи на комунальні послуги
Аудіоновини	Масована тривога по Україні	Відстрочка від мобілізації	Подати
Погода	Втеки у Росії	Мобілізація в Україні: скільки осіб	Пенсія в Україні
	Втрачає Росія	Мобілізація ЦіК	

Кіно	Новини Освіти	Нерухомість	Спорт
Найцікавіші фільми	Міністерство освіти та науки України	Аналітика ринку	Бокс
Українські фільми	Школа	Купівля жетпа	Футбол
Фільми на вечір	ІМТ 2026	Тренди і нагтовлення	Теніс
Кінофесті	Самозайчик		Білтон
Серіали	Навічання за кордоном		Інші види спорту

Всі авторські редакційні матеріали позначені словами "Специрост" чи "Партнерський матеріал". Матеріали з позначкою "Експерт", "Політик" відображають погляд автора та героїв. Редація може не погодити зокі політик. Детальніше щодо редакції та правил користування читайте в особливостях сайту. Усі права захищені. Матеріали сайту призначені для осіб старше 21 року (21+)

Оновити медіа «24 Канал»
115, Галицький Зік 75, м. Львів, 79008
Телефон: +380 (32) 229-77-77
Адреса електронної пошти: legal@24tv.com.ua
Ідентифікатор медіа-медіа в Регістрі суб'єктів у сфері медіа — 906-90657

© 2005—2026, ПАТ «Телевещальний "Пекс"», 24 Канал.